

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (M. Frunze)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Mariana Pitic
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fors Computers”, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Muk Distribution” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fors Computers” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Fors Computers” și a fost menținută hotărârea instanței de fond,

c o n s t a t ă :

La 08 iulie 2020, avocatul Alexei Tighinean în interesele SRL „Muk Distribution” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fors Computer” privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 18 decembrie 2018 între SRL „Muk Distribution” și SRL „Fors Computer” a fost semnat un contract de vânzare-cumpărare. Conform pct. 1.1 al contractului, vânzătorul - SRL „Muk Distribution” s-a obligat să vândă și să asigure cumpărătorului - SRL „Fors Computer”, iar cumpărătorul - să primească și să achite echipamente pentru computer, soft și servicii de deservire în termenele și condițiile stabilite conform acordului comun al părților.

A relatat reclamantul că, și-a executat obligațiile contractuale asumate conform punctului 4.3, 4.3.1-4.3.4 pe întreaga durată a contractului, prin livrarea articolului SVX60KM2P5B către pârât. Conform punctului 3.3 din contract, vânzătorul transmite cumpărătorului împreună cu produsele următoarele documente: factura fiscală și actul de predare-primire al produselor.

A menționat că, conform actului de predare-primire nr. 1 din 15.01.2019, reclamantul a transmis pârâtului articolul SVX60KM2P5B, în valoare de 30 371 de USD. Conform facturii fiscale seria IM0863292 din 15 ianuarie 2019, reclamantul a furnizat pârâtului articolul SVX60KM2P5B, în valoare de 523 899,75 de lei, ce constituie suma de 30 371 USD, conform actului de predare primire menționat supra, la cursul oficial la ziua întocmirii facturii fiscale.

Conform punctului 4.1.1. din contractul de vânzare-cumpărare, cumpărătorul (pârâtul) este obligat să primească și să achite costul produselor conform condițiilor contractuale și anexelor corespunzătoare. Însă, obligațiile contractuale nu au fost respectate de către SRL „Fors Computer”.

A mai indicat reclamantul că, atât pe actul de predare-primire, cât și pe factura fiscală menționate mai sus a fost aplicată semnătura și ștampila întreprinderii SRL „Fors Computer”, ce denotă recunoașterea de către pârât a datoriei restante. Acest fapt este confirmat prin factura fiscală nr. IM0863292 din 15 ianuarie 2019, actul de decontare pentru perioada 01.01.2018 - 15.04.2019, care au fost semnate de ambele părți. Conform punctului 6.2 din contractul de vânzare cumpărare din 18.12.2018, în cazul întârzierii achitării de către cumpărător a prețului produselor, cumpărătorul achită vânzătorului penalitatea în mărime de 0,1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală a costului produselor.

Reclamantul a constatat că datoriei restante îi este aplicabilă penalitatea în mărime de 5% din suma de 523 899,75 lei, care constituie 26 194, 98 de lei.

La 24.06.2020, de către SRL „Fors Computer” a fost recepționată pretenția din 22.06.2020, înaintată de către reprezentantul reclamantului, avocatul Alexei Tighinean, prin care s-a solicitat achitarea datoriei restante și a penalității în sumă totală de 550 093,75 de lei.

Până în prezent însă, datoria existentă nu a fost stinsă, iar pârâtul nu a propus careva metode alternative de soluționare a litigiului dat pe cale amiabilă.

A solicitat reclamantul încasarea din contul SRL „Fors Computer”, a datoriei în sumă de 523 899,75 de lei, penalității în sumă de 26 194,98 de lei și a taxei de stat în sumă de 16 502,85 de lei.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost admisă.

S-a încasat de la SRL „Fors Computer”, în beneficiul SRL „Muk Distribution”, suma de 523 899,75 de lei cu titlu de datorie, suma de 26 194,98 de lei cu titlu de penalitate, suma de 16 502,85 de lei cu titlu de taxă de stat iar în total suma de 566597,58 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 07 decembrie 2021, SRL „Fors Computer”, prin intermediul avocatului Ciuchitu Vitalie, a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 30 noiembrie 2021, exprimându-și dezacordul cu hotărârea instanței de fond.

Prin decizia din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „Fors Computers” și a fost menținută hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, între părțile litigante există raport obligațional, prin care SRL „Muk Distribution” s-a obligat să vândă și să asigure SRL „Fors Computer” cu echipamente pentru computer, soft și servicii de deservire conform contractului și anexelor la contract. Prin actul de primire-predare nr. 1 din 15.01.2019, anexat la contractul de vânzare-cumpărare din 18.12.2018 s-a confirmat faptul că, SRL „Muk Distribution” a predat, iar SRL „Fors Computer” a primit, echipamentele.

Astfel, Colegiul a conchis ca fiind legală și întemeiată poziția primei instanțe precum că, cerința SRL „Muk Distribution” cu privire la încasarea din contul SRL „Fors Computer”, a sumei de 523 899,75 de lei cu titlu de datorie, este întemeiată și

urmează a fi admisă. Or, nu pot fi reținute argumentele apelantei precum că, partea intimată a executat necorespunzător obligațiile sale în ce ține de asigurarea bunei funcționări a echipamentului livrat în cadrul termenului de garanție.

A menționat Curtea de Apel Chișinău că, SRL „Muk Distribution” și-a executat cu diligență obligația de a vinde produsele indicate prin contract SRL „Fors Computer” și din data semnării contractului până la acționarea în judecată apelantul, pârâtul nu a somat reclamantul/intimatul în vederea executării necorespunzătoare a obligațiile sale, ce ține de asigurarea bunei funcționări a echipamentului livrat, or, în cadrul utilizării acestui echipament s-a depistat un viciu ascuns.

Deci, apelantul-pârât nu a invocat un viciu ascuns al echipamentului, respectiv, alegațiile acestuia cu privire la viciul ascuns al echipamentului livrat sunt declarative, neavând substrat factologic. Or, potrivit legii fiecare parte este obligată se probeze circumstanțele invocate, cu anumite excepții prevăzute de lege.

Cu referire la penalitate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond just a dispus încasarea sumei de 26 194,98 de lei. Deoarece, potrivit art. 624 Cod civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun. Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. Clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate. Părțile pot conveni asupra unei clauze penale mai mari decât prejudiciul.

A mai invocat instanța de apel că, la depunerea cererii de chemare în judecată, SRL „Muk Distribution” a achitat taxa de stat în mărime de 16 502,85 de lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.8 din 05 iunie 2020. Reieșind din considerentul că instanța a admis pretențiile reclamantului, în temeiul dispozițiilor art. 94 Cod de procedură civilă, instanța just a dispus compensarea cheltuielilor de judecată suportate de către reclamant în sumă de 16 502,85 de lei.

La 10 martie 2023, SRL „Fors Computers”, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, raportul litigios rezultă din contractul de vânzare-cumpărare a utilajului electronic de înaltă complexitate. Acest utilaj a fost livrat de către partea intimată și urma să fie plătit de către partea apelantă. Însă, partea intimată a executat necorespunzător obligațiile sale privind asigurarea bunei funcționări a echipamentului livrat în cadrul termenului de garanție. Viciul ascuns al echipamentului care a fost depistat în cadrul utilizării acestuia și care nu a fost înlăturat de către intimat, a determinat imposibilitatea utilizării lui de către beneficiarul final - Ministerul Afacerilor Interne.

Consideră recurentul că este în drept să suspende executarea obligației corelative, adică executarea plății pretinse de către intimat și să solicite reducerea prețului în volum echivalent cheltuielilor de remediere a viciului.

A menționat că, anume din aceste considerente a fost înaintată cererea cu privire la dispunerea expertizei. Din motiv că instanțele inferioare au respins cererea de numire a expertizei recurentul a fost privat de dreptul de a prezenta probe sub formă

de raport de expertiză pentru a elucida circumstanțele care impun față de intimat obligația de reducere a prețului.

A notat că administrarea probelor în vederea apărării sale de către recurent ține de dreptul acestuia la un proces judiciar echitabil. Iar, prejudicierea dreptului de a administra probe reprezintă încălcarea dreptului la apărare prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

A mai invocat recurentul că, instanțele inferioare nu au aplicat legea care urma să fie aplicată în privința capătului de cerere cu privire la încasarea penalității care este prescris, iar excepția de tardivitate a fost ridicată în cadrul examinării cauzei în fond însă nu a fost reținută de către instanța de judecată.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 29 noiembrie 2022.

La 13 ianuarie 2023, copia deciziei din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d. 190), însă date despre recepționarea acesteia la materialele cauzei, lipsesc.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de SRL „Fors Computers”, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu, la 10 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 23 mai 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de SRL „Fors Computers”, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 204).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de SRL „Fors Computers”, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmens c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de SRL „Fors Computers”, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fors Computers”, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc